

POLSKI KOMITET EUROPEJSKIEJ SIECI PRZECIW UBÓSTWU (EAPN POLSKA)

ul. Nowy Świat 49

00-042 Warszawa

Tel. (022) 826 52 46, fax (022) 551 54 55

www: www.eapn.org.pl

e-mail: eapn@wrzos.org.pl

17 października 2014 - Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem Ubóstwo w Polsce – obraz statystyczny w latach 2004-2013

Według metodologii UE stosowanej do pomiaru ubóstwa relatywnego w wymiarze dochodów granicą ubóstwa jest 60% mediany dochodów gospodarstw domowych. Według tego podejścia liczba ubogich ludzi w Polsce zmniejsza się od 2004 roku (rok przystąpienia do UE). Wtedy wynosiła ona 7,83 miliona ludzi i od tego czasu była najniższa w 2007, gdy wynosiła 6,44 miliona. Od tego roku jednak wzrosła do 6,67 miliona w 2012 co stanowiło 17,3% ludności Polski. Granica na poziomie 60% mediany wynosiła 12 966 zł rocznie (1080 zł miesięcznie) dla gospodarstwa jednoosobowego i 27 228 zł (2 269 zł miesięcznie) dla gospodarstwa domowego złożonego z dwóch dorosłych i dwojga dzieci poniżej 14 lat (w 2012).

W UE stosowany jest jeszcze jeden wskaźnik, który może pokazywać ubóstwo – pogłębiona deprivacja materialna. Jeżeli gospodarstwo domowe zadeklaruje, że go nie stać na co najmniej 4 z 9 potrzeb (np. pokrycie nieoczekiwanych wydatków, wyjazd na wakacje poza miejsce zamieszkania na dwa tygodnie) to uznawane jest za doświadczające pogłębionej deprivacji materialnej. Liczba ludzi w takich gospodarstwach domowych wynosiła 12,91 miliona w 2004 r. (aż 34% ludności Polski). Liczba ta zmniejszała się w latach kolejnych z jednym wyjątkiem niewielkiego wzrostu między 2010 i 2011 rokiem (wzrost z 4,96 miliona do 5,2 miliona). Rok później zmniejszyła się do najniższego poziomu od 2004 r., czyli do 4,59 miliona, co stanowiło 11,9% ludności Polski.

Polska metodologia odnosząca się do ubóstwa relatywnego dotyczy wydatków, a granicą jest 50% średniej. Liczba ludzi w sytuacji ubóstwa poniżej tej granicy wynosiła 7,75 miliona w 2004 r. i w kolejnych latach osiągnęła najniższy wartość 6,6 miliona w 2007 r. Po krótkim okresie utrzymywania się na zbliżonym poziomie zmniejszyła się do 6,28 miliona w 2012 i 6,24 miliona w 2013.

W Polsce stosuje się jeszcze jeden sposób pomiaru nieobecny w metodologii UE, a mianowicie ubóstwo w wymiarze wydatków według minimum egzystencji. Jest to bardzo niski poziom wydatków pozwalający na przeżycie w dobrym zdrowiu (nie uwzględnia potrzeb społecznych) tylko przez krótki czas¹. Ubóstwo po zastosowaniu tej granicy nazywa się w Polsce skrajnym. W takiej sytuacji było 4,51 miliona osób w 2004 r. odkąd ta liczba zmniejszała się do 2,13 miliona w 2008. Od tego czasu obserwujemy jej systematyczny wzrost do 2,85 miliona w 2013 (stanowiło to 7,4% ludności). W przypadku dzieci żyjących w ubóstwie skrajnym wzrost nastąpił z 608 do 710 tysięcy.

W całym okresie 2004-2013 dane pokazują poprawę sytuacji, ale od 2007-2008 do ostatnich lat obraz jest niejednoznaczny. Ubóstwo relatywne w wymiarze dochodów i szczególnie niepokojące ubóstwo skrajne wzrastają. Ubóstwo relatywne pod względem wydatków i pogłębiona deprivacja materialna zmniejszają się. Wciąż jednak miliony ludzi w Polsce doświadczają ubóstwa umiarkowanego i skrajnego oraz pogłębionej deprivacji materialnej.

¹ W 2013 r. było to 542 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego w gospodarstwach pracowniczych i 514 zł w emeryckich, a dla dwojga dorosłych z dwojgiem dzieci 1 851 zł.

POLSKI KOMITET EUROPEJSKIEJ SIECI PRZECIW UBÓSTWU (EAPN POLSKA)

ul. Nowy Świat 49

00-042 Warszawa

Tel. (022) 826 52 46, fax (022) 551 54 55

www: www.eapn.org.pl

e-mail: eapn@wrzos.org.pl

17th October 2014: International Day of the Eradication of Poverty Poverty in Poland – statistical picture in the period 2004-2013

According to EU methodology with a relative poverty line at 60% of median income, the number of poor people in Poland is decreasing since 2004 (the year of accession to EU) when it was 7.83 million people to the lowest number of 6.44 million in 2007. Since then it increased up to 6.67 million in 2012 (17.3% of Polish Population). 60% of median income in Poland was 5 463 (455 monthly) units in purchasing power parity standard for a single person and 11 471 (956 monthly) units in PPP for two adults with two children younger than 14 (in 2012). In Ireland it was respectively 9 713 (809 monthly) and 20 398 (1700 monthly, in 2011). The level of the poverty line in Ireland was recently twice as much as in Poland.

There is one more EU indicator which could be interpreted as concerning poverty: severe material deprivation. If people declare that their household cannot afford at least 4 from 9 needs (e.g. cover unexpected expenses or having two weeks holiday off their residence) their household is recognized as severely materially deprived. The number of people in those households was in 2004 at 12.91 million and was decreasing for the next years with only one exception. It rose from 4.96 million to 5.2 million between 2010 and 2011. The year later it decreased again to the lowest number in the whole period to 4.59 million (11.9% of Polish population).

The methodological difference between EU and Poland in relative poverty measurement is that the latter applies a poverty line at 50% of average expenditure. The number of people in relative poverty was at 7.75 million in 2004 but that number was not the lowest in 2007 when it was 6.6 million. After a short period of stability it decreased to 6.28 million in 2012 and 6.24 million in 2013 (16.2% of Polish population).

In Poland we use not only relative poverty but also absolute one. The poverty line in expenditures dimension for it is obtained by reference budgets methodology called in Poland subsistence minimum. It is very low and interpreted as extreme poverty not enough to live in good health for a longer time. The number of extreme poor people in Poland in 2004 was 4.51 million and it decreased to 2.13 million in 2008. Since then it is increasing up to 2.85 million in 2013 (7.4% of Polish population). For children in extreme poverty the increase in that period was from 608 to 710 thousand.

In the whole period the data shows improvement but the picture is mixed from 2007-2008. Relative income poverty and particularly worrying extreme poverty in expenditures dimension increased. Relative expenditure poverty and severe material deprivation moved in opposite directions. Still millions experience moderate or extreme poverty and severe material deprivation in Poland.